

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610162985
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

04 Ağustos 2020
.../.../2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

- Liste (5 Adet- 5 Sayfa)
- Cevap Yazısı (41 Adet, 85 Sayfa)

ANTALYA MİLLETVEKİLİ
SAYIN KEMAL BÜLBÜL'ÜN
TBMM 7/30347 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR
SORULARI VE CEVAPLARI

SORULAR:

Sosyal medya ve internet gazeteciliği yapan bazı haber sitelerinde güney kıyılarındaki doğal sit alanlarında sessiz sedasız süren kaçak yapılaşmaya dikkat çekilmektedir. Yapılaşmanın korunan alanların imara açılacağı beklentiyle iyice hızlandığı dile getirilmektedir. Bakanlığınızın yürüttüğü doğal sit alanlarıyla ilgili revizyon çalışmalarının bu beklentileri haklı çıkaracak ayrıntılar içeriyor. Antalya'nın Kaş ilçesine bağlı Yeşilköy ve Gelemiş (Patara) mahalleleri sınırında bulunan ve 1. Derece Doğal Sit Alanı olarak korumaya alınan Yalı ve Tavas mevkilerindeki kaçak inşaat sayısının 40'ın üzerinde olduğu belirtilmektedir. Birçoğu hakkında tutanak tutulan ancak hiçbir yaptırım uygulanmayan kaçak yapılarda kayıt dışı ve astronomik rakamlarla villa turizmi yapıldığı dile getirilmektedir.

Antalya'nın Kaş ilçesine bağlı Gelemiş köyü, Likya uygarlığının başkenti olan liman kenti Patara ile iç içe bulunuyor. Dünyanın en güzel kumsalları arasında gösterilen Patara kıyı kumullarının, her yıl on binlerce ziyaretçiyi ağırlamasının yanında aynı zamanda deniz kaplumbağaları caretta caretta larının üreme ve yuvalama alanı. Hem doğal hem de arkeolojik sit olarak koruma altında bulunan Patara'da yıllardır gündemden düşmeyen çarpık ve kaçak yapılaşmanın, kentin sınırlarını aşarak doğu kıyılarındaki Yalı Mevkii'ne kadar taşıdığına dair beyanlar bu alana dair endişelerin artmasına yol açmaktadır.

Haberin ayrıntılarında Patara ile Kalkan arasındaki kıyıları oluşturan ve büyük bölümü 1. Derece Doğal Sit Alanı olarak koruma altında bulunan Yalı, Tavas, Pınarkürü ve Fırnaz İskelesi mevkilerinin kaçak yapılaşma baskısıyla karşı karşıya olduğu, Türkiye'nin ilk ve en uzun yürüyüş rotası olan Likya Yolu'nun güzergahında bulunan bölgedeki kaçak yapılaşmanın el değmemiş koyları, zeytinlikleri ve bölgenin doğal zenginliğini tehdit ettiği dile getirilmektedir.

Kaçak yapılaşmaların bulunduğu alandan sorumlu olan belediyelerin ihbar üzerine tutanak tutarak sorumluluğu üzerinden attığını dile getiren yurttaşlar, başka bir yaptırımda bulunulmamasının kanunsuz uygulamaları teşvik ettiğine dikkat çekmektedir.

Yalı Mevkii'de arazi satışı yapan bir emlakçı, bölgede Orman ve Su İşleri Bakanlığı ile bazı arazi sahipleri arasında süren bir dava olduğunu ancak davanın sonuçlanmasının ardından imara açılabileceğini öne sürmektedir.

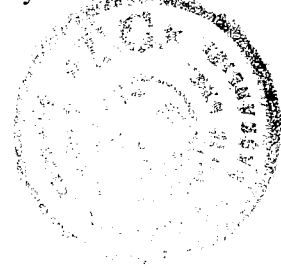
İmara açık alanların belirli bir doygunluğa ulaştığı Kaş ve Kalkan bölgesinde, Kalamar Koyu'ndan başlayarak Patara kumsalına kadar uzanan kıyı bandı rant beklentisi içinde olanların iştahını kabarttığı, bir kısmı 2/B niteliğinde, bir kısmı ise zeytinlik olan kıyıya paralel arazilerin önemli bir kısmını ise üst düzey bürokratların satın aldığı iddia edilmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Orman dışındaki korunan alanlardaki tahribatı ve kaçak yapılaşmayı takip eden koruma tedbiri alacak doğrudan bir kurum bulunmakta mıdır?
- 2- 2011 yılında çıkarılan 648 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile geçmişte Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü'nün sorumluluğunda olan doğal sit alanlarıyla ilgili yetki Bakanlığınıza geçmiştir. Bu anlamda Bakanlığınız tarafından ne tür önlemler öngörülmektedir?
- 3- Kararname ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bünyesinde oluşturulan "Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü" Doğal Sit Alanlarında yeniden düzenleme amacıyla başlatılan "Doğal Sit Alanlarının Ekolojik Temelli Bilimsel Araştırma Projesi" kapsamında oluşturulan 16 Özel Çevre Koruma Bölgesi (ÖÇK) dahil olmak üzere tüm doğal sit alanlarının korunması ile ilgili çalışmalar neleri içermektedir?
- 4- Bakanlığınız, doğal sit alanlarındaki derecelendirmeyi kaldırarak "Hassas Koruma Alanı" tanımını getirmektedir. Doğal sitlerin ranta açılarak yapılaşacağı, mevcut kaçak yapılara da meşruiyet kazandıracağına dair endişelerin giderilmesi için Bakanlığınız neler yapmaktadır?
- 5- 3. Derece doğal sit alanları daha önce sanayi tesislerine kapalı iken yeni ilke kararı ile üçüncü derece sit alanlarında "Sanayi Tesisi" yapılmasına izin verilmektedir. Doğal sit alanlarında; daha çok imar-inşaat, daha çok enerji santrali, daha çok sanayi tesisi, daha çok taş ocağının bölgenin flora ve faunasını tahrip etmesini önleyecek ne tür tedbirler öngörmektesiniz?

CEVAPLAR:

Bakanlığımızca ÖÇK Bölgeleri 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 9. maddesine göre, doğal kaynakların ve sosyo-ekonomik değerlerinin gelecek nesillere ulaştırılması, doğal kaynakların korunarak kullanılması ve planlı gelişmenin sağlanması amacıyla, bilimsel hassasiyetlerde göz önünde bulundurularak tabii, tarihi ve kültürel değerler yönünden zenginlik ifade eden Köyceğiz-Dalyan, Fethiye-Göcek, Gökova, Patara, Kaş-Kekova, Göksu Deltası, Gölbaşı, Pamukkale, Ihlara, Foça, Datça-Bozburun, Belek, Tuz Gölü, Saroz Körfezi, Gölbaşı ve Finike Denizaltı Dağları uluslararası mevzuata dayanılarak Bakanlar Kurulu Kararları ile Cumhurbaşkanlığı ikinci yüz gün eylem planı kapsamındaki "Kara ve Deniz Kıyı Koruma Alanlarının Arttırılması" hedefi doğrultusunda 1 nolu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 109. maddesi gereğince de "Salda Gölü ve Karaburun-İldır Körfezi" Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle "Özel Çevre Koruma Bölgeleri" olarak tespit ve ilan edilmiştir.

Bu kapsamda; sürdürülebilir koruma ve kullanım kararlarına esas olmak üzere biyolojik çeşitliliğin (flora-fauna) tespiti, mevcut durumun ortaya konulması; endemik, nadir, nesli tehdit ve tehlike altında olan tür ve habitatların sınıflandırılması, bölgenmesi, tehditlerinin ve korunmasına esas verilerin ortaya konması, koruma ve kullanma ilkelerinin belirlenmesi ve yönetilmesini sağlamak üzere alanda gerçekleştirilecek her türlü uygulamaya ilişkin karar vericilere yol göstermesi amacıyla Özel Çevre Koruma Bölgelerinde Biyolojik Çeşitlilik Araştırma Projeleri hazırlanmakta ve bu projeler kapsamında belirlenen türlere ilişkin "Tür Koruma ve İzleme" çalışmaları yürütülmektedir.

Bakanlığımızca tüm doğal sit alanlarının korunarak gelecek nesillere aktarılması, bilimsel kriterler ışığında alanların sahip olduğu biyo-ekolojik (flora, fauna, habitat), jeolojik, hidrojeolojik, jeomorfolojik değerlerin ve peyzaj değerlerinin belirlenmesi ve önerilerin ortaya konulması amacıyla "Korunan Alanların Tespit, Tescil ve Onayına İlişkin Usul ve Esaslara Dair Yönetmelik" çerçevesinde dört mevsimi kapsayacak şekilde "Ekolojik Temelli Bilimsel Araştırma Raporları" hazırlanmış olup, doğal sit alanlarının yeni kategorileri (Kesin Korunacak Hassas Alan, Nitelikli Doğal Koruma Alanı, Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanı) ve sınırları bu raporlar kapsamında bilimsel olarak ortaya konulan veriler ve doğal eşikler dikkate alınarak belirlenmektedir. Antalya ilinde yer alan tüm doğal sit alanları da "Antalya, Burdur, Isparta İlleri Doğal Sit Alanlarının Ekolojik Temelli Bilimsel Araştırma Projesi" kapsamında değerlendirilmiş olup tescil işlemlerine ilişkin idari süreç devam etmektedir.

"Korunan Alanların Tespit, Tescil ve Onayına İlişkin Usul ve Esaslara Dair Yönetmelik" in 7. maddesinde, "Kesin korunacak hassas alanların ayırt edici özellikleri" "(1) Kaynak değerlerinin korunması için; alan kullanımı ve alana tüm etkilerin sınırlandırıldığı, gerektiğinde insanların bölgeye girişlerinin engellendiği, bilimsel araştırmalar, eğitim ya da çevresel izleme amacıyla özel önlemler alınarak korunacak kara, su, deniz alanları olup, (Değişik ibare: RG-16/3/2020-31070) Cumhurbaşkanı kararı ile ilan edilerek yapı yasağı getirilen mutlak korunması gereken alanlardır." şeklinde tanımlanmakta olup "Kesin Korunacak Hassas Alanlar"ın yapılasmaya açılması söz konusu değildir.

**T.C. ÇEVRE VE
ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI**

"Korunan Alanların Tespit, Tescil ve Onayına İlişkin Usul ve Esaslara Dair Yönetmelik" in 9. maddesinde "Sürdürülebilir koruma ve kontrollü kullanım alanlarının ayırt edici özellikleri" "(1) (Değişik: RG-16/3/2020-31070) Sürdürülebilir koruma ve kontrollü kullanım alanları; barındırdığı siluet, jeolojik ve ekolojik değerlerin korunması ve geliştirilmesi amacıyla alanın potansiyeli ve kullanım özellikleri göz önünde bulundurularak, kesin korunacak hassas alan ve nitelikli doğal koruma alanlarında izin verilen faaliyetlere ek olarak doğal ve kültürel bakımdan uyumlu düşük yoğunlukta faaliyetler, entegre tesis, turizm ve yerleşimlere izin veren alanlardır." şeklinde tanımlanmakta ve " (3) (Ek:RG-16/3/2020-31070) Sürdürülebilir koruma ve kontrollü kullanım alanlarında bulunan madenlerin milli menfaatlere uygun olarak aranması, hangi şartlarda ve ölçülerde işletileceği, kapatılması ve alanın rehabilitasyonu ilke kararları doğrultusunda alınacak olan Bölge Komisyonlarının kararları doğrultusunda yapılır." şeklinde ifade edilmekte olup "Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanları" nda yapılması planlanan tüm faaliyetler, ilgili Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonu kararı doğrultusunda yapılabilmektedir.

